

Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Pajaka na 50. posiedzeniu Senatu w dniu 6 marca 2014 r.

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych Bartłomieja Sienkiewicza

Szanowny Panie Ministrze!

Po zapoznaniu się z apelem burmistrza małopolskiej gminy Kęty dotyczącym kwestii wsparcia miejscowego samorządu w staraniach o ograniczenie zagrożenia powodziowego na terenie wspomnianej gminy ze strony rzeki Soły pragnę zwrócić się do Pana Ministra o podjęcie działań pomocowych dla starań kęckiego samorządu.

Soła opływa miasto i gminę Kęty od strony zachodniej. Administratorem jej koryta jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Soła jest typową rzeką górską o silnych wezbraniach, a przepływy wody w korycie rzeki na terenie gminy Kęty zredukowane są przez kaskadę rzeki Soły, składającą się z czterech zbiorników wodnych. Największe zrzuty wody w ostatnich latach ze zbiornika w Czańcu wynosiły 790 m³/s (lipiec 1997 r.), 750 m³/s (maj 2010 r.) oraz 650 m³/s (wrzesień 2010 r.). Doprowadziły one w 2010 r. do zniszczenia istniejących umocnień brzegowych, powstania silnej erozji brzegowej oraz zmiany przebiegu nurtu rzeki, co stwarza ogromne zagrożenie dla stabilności wałów przeciwpowodziowych, zwłaszcza w rejonie osiedla Nad Sołą oraz na wysokości firmy Grupa Kęty SA. Pozostawienie takiego stanu w przypadku kolejnych wezbrań może doprowadzić do katastrofalnych skutków, na miarę tych z 1997 r., kiedy to rzeka przerwała wały i zalała większą część Kęt i sołectwa Nowa Wieś. Wartość ówczesnych szkód oszacowano na ponad 16 milionów zł, a straty mogące wyniknąć z bieżącego zaniedbania RZGW w przedmiocie odbudowy szkód powodziowych znacznie przekroczą wartość nakładów niezbędnych do przywrócenia odpowiedniego stanu wałów.

Samorząd Kęt już od lat zwraca się o pomoc w przedmiotowej sprawie. Już w 2010 r. zinventaryzowano szkody powodziowe, a dokument ten wraz z prośbą o podjęcie stosownych działań przesłano do RZGW w Krakowie. Zarówno ta korespondencja, jak i późniejsze monity kierowane do RZGW oraz ministrów spraw wewnętrznych i administracji, to były pisma z 11 kwietnia 2011 r. i z 25 lipca 2011 r., spraw wewnętrznych, pismo z 10 lutego 2012 r., oraz administracji i cyfryzacji, pismo z 18 lutego 2013 r., a za ich pośrednictwem także do prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, nie odniosły oczekiwanego skutku. Pisma RZGW o dużym stopniu ogólności informowały jedynie o konieczności rozłożenia ewentualnych prac na etapy w bliżej nieokreślonej przyszłości.

W celu ochrony zagrożonych terenów w gminie Kęty należy również zmodernizować istniejące wały przeciwpowodziowe Soły, których administratorem jest Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Stan techniczny wałów przebitych i przesiąkniętych już cztery lata temu zagraża bezpieczeństwu i istnieniu osiedli mieszkaniowych, infrastruktury komunalnej oraz terenom przemysłowym, a obszar zagrożonego terenu, który zamieszkuje około sześciu tysięcy dwustu osób, to ponad 420 ha.

Działania kęckich samorządowców w zakresie pozyskania pomocy w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa miastu i gminie oraz okolicznym miejscowościom przyległym do Soły prowadzone są systematycznie, na wielu poziomach administracyjnych, mimo to starania te nie są do dziś dostrzegane przez władze, inspekcje i służby ani szczebla wojewódzkiego, ani szczebla centralnego.

Moja interwencja u Pana Ministra powodowana jest głęboką troską o losy opisywanych terenów, położonych na terenie miasta i gminy Kęty. Konieczność podjęcia konkretnych działań mających zapobiec dramatowi ludzkiemu poprzez odbudowę zniszczonych i remont uszkodzonych instalacji przeciwpowodziowych jest w kęckiej rzeczywistości niezwykle mocno uzasadniona. Ostatnie powodzie udowodniły, iż ochrona przeciwpowodziowa realizowana przez funkcjonowanie zbiorników retencyjnych nie jest wystarczająca i wymaga jednoczesnego zabezpieczenia zagrożonych terenów położonych wzdłuż Soły poniżej zbiorników poprzez obwałowania rzeki, przy jednoczesnych działaniach związanych z zabezpieczeniem koryta poprzez wykonanie nowych lub odtworzenie istniejących, zniszczonych instalacji.

Podsumowując, zwracam się o podjęcie konkretnych działań w tej sprawie i o wsparcie starań samorządu Kęt w walce o zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców i infrastruktury Kęt i okolic. Jednocześnie proszę o informację, co zamierza przedsięwziąć kierowany przez Pana resort w przedstawionym zakresie spraw.

Z poważaniem
Andrzej Pająk